

**FOLKETINGET
RIGSREVISIONEN**

Februar 2022

**Rigsrevisionens notat om
beretning om**

momskontrollen med EU-handel

Vedrører:**Statsrevisorernes beretning nr. 3/2021 om moms-kontrollen med EU-handel**

3. februar 2022

RN 1101/22

Skatteministerens redegørelse af 12. januar 2022

1. Rigsrevisionen vurderer i dette notat de initiativer, som skatteministeren vil iværksætte som følge af Statsrevisorernes bemærkninger og beretningens konklusioner.

Konklusion

Skatteministeren oplyser, at kritikken fra Statsrevisorerne og Rigsrevisionen er alvorlig, og at ministeren naturligvis tager den til efterretning. Skattestyrelsen er allerede i gang med at styrke området, bl.a. ved at forbedre kontrollen, styrke vejledningen og etablere forebyggende strukturelle tiltag.

Det er skatteministerens vurdering, at Skattestyrelsen med ovenstående initiativer styrker området med moms kontrol af EU-handel, og at initiativerne bidrager til at sikre, at risikoen for fejl mv. minimeres.

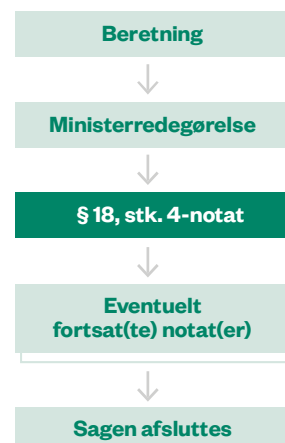
Rigsrevisionen vil fortsat følge udviklingen og orientere Statsrevisorerne om:

- Skatteministeriets initiativer til at styrke afdækningen af momsrisici ved EU-handel
- Skatteministeriets initiativer til at styrke indsatsen med at etablere strukturelle løsninger i forhold til EU-handel
- Skatteministeriets initiativer til at styrke efterkontrollen af EU-handel.

I. Baggrund

2. Rigsrevisionen afgav i november 2021 en beretning om moms kontrollen med EU-handel. Beretningen handlede om Skatteministeriets indsats for at sikre, at danske virksomheder angiver korrekt moms ved handel med momsregistrerede virksomheder fra andre EU-lande.

3. Da Statsrevisorerne behandlede beretningen, kritiserede de skarpt Skatteministeriets utilstrækkelige indsats for at sikre, at danske virksomheder indberetter korrekt moms af EU-handel. Det har medført risiko for store tab af momsprovenu både i Danmark og i andre EU-lande.

Sagsforløb for en større undersøgelse

Du kan læse mere om forløbet og de enkelte step på www.rigsrevisionen.dk

Statsrevisorerne bemærkede, at Skattestyrelsens arbejde med at afdække momsrisici og undersøge de mange og store differencer mellem virksomhedernes indberetninger om EU-handel på momsangivelsen og i VIES har været helt utilstrækkeligt.

Statsrevisorerne kritiserede, at Skattestyrelsen/SKAT i 10 år ikke har rykket virksomheder med differencer, og at styrelsen ikke har etableret system- og kontrolløsninger, der understøtter, at virksomhederne indberetter korrekt om EU-handel.

Statsrevisorerne fandt det desuden problematisk, at Skattestyrelsen i gennemsnit kun kontrollerer 3 % af virksomhederne med EU-handel – henset til områdets store risici for fejl, svig og tab af indtægter. Statsrevisorerne henledte opmærksomheden på, at der er en tæt forbindelse mellem moms kontrol med EU-handel og en række sager, hvor der er risiko for momssvind, herunder momskaruseller og forkert udbetaling af negativ moms. Over 4 år gennemførte Skattestyrelsen 440 kontroller af udtagne sager og fandt i op til 87 % af kontrollerne momskaruselsvind og opkrævede 2 mia. kr. Statsrevisorerne fandt det kritisabelt, at denne meget høje træfprocent ikke har givet anledning til at øge kontrolomfanget.

Endelig tillkendte Statsrevisorerne, at de var uenige, når Skattestyrelsen uden dokumentation har prøvet at nedtone problemets omfang og de mulige konsekvenser for momsprovenuet.

4. Hele sagen og dens dokumenter kan følges på www.rigsrevisionen.dk og på www.ft.dk/Statsrevisorerne.

II. Gennemgang af skatteministerens redegørelse

Skattestyrelsens afdækning af momsrisici ved EU-handel

5. Statsrevisorerne bemærkede, at Skattestyrelsens arbejde med at afdække momsrisici og undersøge de mange og store differencer mellem virksomhedernes indberetninger om EU-handel på momsangivelsen og i VIES har været helt utilstrækkeligt. Styrelsen har ikke systematisk overvåget udviklingen i differencer, der i perioden 2014-2020 i gennemsnit var på 261 mia. kr. ved EU-køb og 54 mia. kr. ved EU-salg. Styrelsen har heller ikke i tilstrækkeligt omfang vurderet differencernes betydning for momsprovenuet.

Statsrevisorerne bemærkede, at Skattestyrelsens meget begrænsede kontrol har øget risikoen for fejl og svig, har svækket styrelsens og andre EU-landes muligheder for moms kontrol og ikke har levet op til EU-forordningen på området.

6. Skatteministeren oplyser i sin redegørelse til beretningen, at ministeren er uenig i Statsrevisorerne og Rigsrevisionens vurdering af de risici, der er forbundet med området. Ministeren hæfter sig ved, at Rigsrevisionen ikke har fundet belæg for store tab af momsprovenu. Skatteministeriets analyser viser videre ikke indikationer på, at differencerne har medført tab af momsprovenu i det omfang, som Rigsrevisionen indikerer.

Rigsrevisionen vurderer fortsat, at de mange og store differencer udgør en risiko for meget store tab af momsprovenu. Det fremgår af beretningen, at Skattestyrelsen i sine stikprøveundersøgelser af regelefterlevelsen ikke har afstemt momsangivelsen med VIES på systematisk vis – i modstrid med egne retningslinjer. Hermed har styrelsen ikke grundlag for at vurdere risikoen for provenutab ved differencer ud fra styrelsens stikprøveundersøgelser. Ydermere indgår betydningen af organiseret svig ikke i stikprøveundersøgelser. Det fremgår videre af beretningen, at fejl eller svig i blot få procent af de samlede differencer betyder risiko for meget store tab af momsprovenu. Desuden kan der være virksomheder, som systematisk udnytter svaghederne ved moms-kontrol. I sådanne tilfælde kan bare én svigsag medføre meget store tab af momsprovenu i Danmark eller i de øvrige EU-lande.

Det fremgår desuden af beretningen, at Skattestyrelsen ikke har reageret og fulgt op på bl.a. de særligt risikofyldte differencer ved EU-salg, hvor danske virksomheder har indberettet mere EU-salg på momsangivelsen end i VIES. De særligt risikofyldte differencer ved EU-salg svinger fra 27 mia. kr. til 53 mia. kr. pr. år i perioden 2014-2020. Styrelsen burde have reageret systematisk på, at disse virksomheder ikke levede op til betingelserne for momsfrit EU-salg. Risikoen for provenutab består bl.a. i, at virksomheder har indberettet momspligtige indenrigssalg som momsfrit EU-salg. Uanset om det sker med forsæt eller ved en fejl, mister staten momsprovenu, som svarer til den salgsmoms, der skulle have været indberettet på momsangivelsen.

Det fremgår endvidere af beretningen, at de særligt risikofyldte differencer ved EU-køb udgør ca. 100 mia. kr. pr. år i perioden 2014-2020 og vedrører de differencer, hvor danske virksomheder har indberettet mindre EU-køb på momsangivelsen, end udenlandske virksomheder har indberettet i VIES som salg til de pågældende danske virksomheder. Der mangler også ca. 30 mia. kr. i indberettet moms af danske virksomheders EU-køb hvert år i perioden 2014-2020. Risikoen for provenutab ved ikke-indberettede EU-køb består i, at virksomheder kan have udeholdt omsætning (sort økonomi) ved videresalg i Danmark, uagtet at virksomheder i vidt omfang vil have fradrag for EU-køb.

7. Skatteministeren oplyser, at Skattestyrelsen vil igangsætte en systematisk overvågningsproces og udarbejde et detaljeret dataoverblik over differencerne mellem virksomhedernes indberetninger i momsangivelsen og i VIES. Dette skal styrke grundlaget for risikobilledet og kontrollen på området. Som en del af denne indsats undersøger Store Selskaber i Skattestyrelsen selskabernes EU-handel, når de udtages til moms- og lønsumsafgiftskontrol, uanset hvorfor selskaberne ellers er udtaget til kontrol. Denne indsats skal bidrage til at opgøre et eventuelt provenutab i det enkelte selskab og identificere årsager til differencer mellem virksomhedernes indberetninger i momsangivelsen og i VIES.

8. Rigsrevisionen konstaterer, at Skattestyrelsen vil begynde at overvåge differencerne systematisk og skabe et detaljeret dataoverblik. Styrelsen vil desuden undersøge EU-handlen, hver gang styrelsen udtager et selskab til kontrol i regi af Store Selskabers moms- og lønsumsafgiftskontrol. Rigsrevisionen vil fortsat følge Skatteministeriets initiativer til at styrke afdækningen af momsrisici ved EU-handel.

Skærpet lovhjemmel ved manglende indberetninger i VIES

Med virkning fra januar 2020 fik Skattestyrelsen en skærpet lovhjemmel i forhold til EU-salg. Det er herefter blevet en udtrykkelig betingelse for at opnå retten til momsfrit EU-salg, at virksomheder med EU-salg har indberettet salget korrekt i VIES, medmindre virksomheden behørigt kan begrunde undladelsen (momslovens §34, stk. 2) I modsat fald skal styrelsen opkræve momsen.

Skattestyrelsens indsats med at etablere strukturelle løsninger i forhold til EU-handel

9. Statsrevisorerne bemærkede, at Skattestyrelsen/SKAT i 10 år ikke har rykket virksomheder med differencer, og at styrelsen ikke har etableret system- og kontrolløsninger, der understøtter, at virksomhederne indberetter korrekt om EU-handel. Styrelsen har ikke etableret inddatakontroller eller udformet momsangivelsen på en måde, der understøtter, at virksomheder indberetter korrekt om EU-handel, selv om Skatteministeriets Koncernrevision anbefalede det i 2016.

Det fremgik også af beretningen, at momsangivelsens udformning medfører en sammenblanding af indberetninger af forskellige typer handel i forhold til den separate bogføring af indenrigshandel, EU-handel og øvrig udenrigshandel, som virksomheder med udenrigshandel har pligt til at føre i egen virksomhed. Denne pligt følger af moms-bekendtgørelsen. Sammenblandingen øger risikoen for fejl og momssvig og vanskeliggør Skattestyrelsens moms kontrol.

10. Skatteministeren oplyser i sin redegørelse til beretningen, at Skattestyrelsen er i gang med at udvikle en logisk indberetningskontrol, der adviserer virksomhederne på tidspunktet for angivelse, hvis der er uoverensstemmelse mellem indberetningerne i momsangivelsen og i VIES ved EU-salg. Endvidere iværksatte styrelsen i oktober 2020 en rykkerproces, hvor virksomheder rykkes, hvis virksomhederne har indberettet til momsangivelsen, men ikke i VIES. Processen har nedbragt differencerne væsentligt. Skattestyrelsen vil udvide denne proces med en påmindelse rettet til virksomheder med større differencer.

11. Rigsrevisionen konstaterer, at Skattestyrelsen har planlagt at udvikle logisk indberetningskontrol i forhold til EU-salg, og at styrelsen er begyndt at rykke virksomheder med differencer ved EU-salg. Rigsrevisionen vil fortsat følge Skatteministeriets initiativer til at styrke indsatsen med at etablere strukturelle løsninger i forhold til EU-handel.

Skattestyrelsens efterkontrol af EU-handel

12. Statsrevisorerne bemærkede, at de fandt det problematisk, at Skattestyrelsen i gennemsnit kun kontrollerer 3 % af virksomhederne med EU-handel – henset til områdets store risici for fejl, svig og tab af indtægter. Styrelsen har ikke kontrolleret mange virksomheder med store differencer – i flere tilfælde differencer på over 1 mia. kr. Styrelsen har i efterkontrollen ikke haft fast praksis og retningslinjer for, at momsangivelsen skal afstemmes med VIES. Styrelsen har kun i 7 % af de 71 kontrolsager, som Rigsrevisionen har gennemgået, afstemt med VIES – selv om det var obligatorisk i halvdelen af sagerne – eller undersøgt årsagerne til differencerne.

Det fremgår af beretningen, at Skattestyrelsen har haft en træfprocent på 80-87 % i perioden 2016-2020, hvor styrelsen har gennemført ca. 440 kontroller med moms-karuselvindul i gennemsnit pr. år med en samlet opkrævning på ca. 2 mia. kr.

Statsrevisorerne fandt det kritisabelt, at denne meget høje træfprocent ikke har givet anledning til at øge kontrolomfanget.

13. Skatteministeren oplyser, at momsområdet er ét af de steder, hvor regeringen har valgt at styrke indsatsen betydeligt i regi af reformen af skattekontrollen, og at indsatsen vedrørende moms kontrol med EU-handel i kontroltape 3 endvidere styrkes konkret med 10 årsværk, der bl.a. skal kontrollere de mest risikofyldte differencesager i forhold til EU-handel med moms.

Skatteministeren oplyser også, at Skattestyrelsen har igangsat et delprojekt, hvor styrelsen kontrollerer selskaber med differencer mellem indberetningen til momsangivelsen og indberetningen til VIES vedrørende EU-salg. De udtrukne virksomheder kontrolleres både for EU-køb og EU-salg. Derudover tilrettes relevante projekters revisionsplaner, kontrolrejebøger og retningslinjer med henblik på at sikre, at medarbejdere er klar over, i hvilke tilfælde virksomheder skal kontrolleres for EU-handel, hvordan der skal kontrolleres, og at kontrollerne dokumenteres tilstrækkeligt. Dette skal sikre et bedre datagrundlag for fremtidige analyser af risikoen på området.

Rigsrevisionen vurderer, at styrkelsen af efterkontrollen afhænger af både de allokerede årsværk til opgaven og af, at Skattestyrelsen i langt videre omfang gør aktivt brug af VIES som kontrolredskab, herunder følger egne retningslinjer for obligatorisk afstemning af momsangivelsen med VIES.

14. Rigsrevisionen konstaterer, at Skattestyrelsen vil tilrette relevante projekters retningslinjer og øge kontrollen med både EU-køb og EU-salg. Rigsrevisionen vil fortsat følge Skatteministeriets initiativer til at styrke efterkontrollen af EU-handel.

Lone Strøm